

INTERNATIONAL MERGERS AND ACQUISITION UNDER THE FINANCIAL MARKETS GLOBALIZATION

Andra Maria Găină, Assist. Prof., PhD, University of Craiova

Abstract: International mergers and acquisitions are ways to invest in international financial markets.

International acquisitions are taking over the assets and the operations of domestic companies by foreign companies. International mergers consist of a combination of two or more companies in order to create a new economic entity or to maintain any of them but with increased inheritance.

The purpose of mergers and acquisitions is to increase the international dimension of companies to face competition in international markets for to achieve synergistic, operational and financial benefits.

Acquisitions may take different forms in relation to certain criteria. After the company acquired control, they may be: minority, majority or complete. Mergers may be by absorption or merger.

Global dynamics of mergers and acquisitions has been increasing compared to 1990, but showed some reduction in the crisis of 2008. Assessing the dynamics of mergers and acquisitions can be made on the types of economies or economic sectors.

Keywords: international acquisition; international mergers; globalization; financial markets; dynamics of mergers and acquisitions

I. Mediul economic global și piața fuziunilor și achizițiilor

1. Strategii de expansiune și alternative ale corporațiilor transnaționale în mediul economic global

Globalizarea piețelor financiare crează o lume în care oportunitățile companiilor de a se extinde peste granițe sunt mult mai atractive.

În ultimii ani, mediul global al fuziunilor și achizițiilor s-a confruntat cu o serie de provocări, iar volumul tranzacțiilor s-a redus considerabil datorită crizei financiare globale¹.

Nesiguranța economică globală, criza datoriilor din Europa și anxietățile fiscale din Statele Unite ale Americii au redus entuziasmul expansiunii fuziunilor și achizițiilor².

Pentru a face față concurenței pe piețe internaționale, corporațiile transnaționale adoptă strategii integrative³. Ele pot ataca o anumită piață pentru a slăbi poziția concurenților

¹ P. Krugman, *Întoarcerea economiei declinului și criza din 2008*, Ed. Publica, București, 2009, p. 190

² Baker and McKensey, *Opportunities Across High-Growth Markets: Trends in Cross-Border M&A*, The Economist Intelligence Unit, April 2013, p.6

³ R. Gilpin, *Economia mondială a secolului XXI. Provocarea capitalismului global*, Ed. Polirom, București, 2004, p.129; D. Held, A. McGrew, D. Goldblatt, J. Parraton, *Transformări globale. Politică, economie și cultură*, Ed. Polirom, Iași, 2004, p.277; L. Voinea, *Corporațiile transnaționale și capitalismul global*, Ed. Polirom, Iași, 2007, p.31; C. Fota, *Comerț internațional și politici comerciale internaționale*, Ed. Universitaria, 2004, p.241

de pe piața globală sau pot interveni ofensiv pe o anumită piață pentru a contracara concurența de pe altă piață, sau se pot combina între ele pentru a obține beneficii sinergice, operaționale și financiare⁴.

Achizițiile și fuziunile sunt modalități investiționale în plan global și au ca scop creșterea dimensiunii internaționale a companiilor.

Achizițiile și fuziunile stimulează integrarea și generează apariția unor corporații de foarte mari dimensiuni.

Fuziunile și achizițiile sunt o alternativă în ceea ce privește strategiile de creștere internă a întreprinderii. Ele permit firmelor trecerea rapidă pe piețele externe și dobândirea în timp scurt a know-how-ului necesar într-un domeniu nou de activitate. Prin fuziuni și achiziții la nivel internațional companiile beneficiază de personal calificat și experimentat⁵.

2. Ce sunt achizițiile și fuziunile internaționale?

Achizițiile internaționale constau în preluarea (transferarea) activelor și operațiunilor unor companii naționale sau filiale implantate în țara gazdă de către o companie străină, cu consecința trecerii filialei sau sucursalei în patrimoniul entității achizitoare.

Fuziunile internaționale constau în combinarea a două sau mai multe companii prin unificarea patrimoniilor lor cu scopul de a crea o entitate economică nouă în cazul contopirii sau a menținerii uneia dintre ele dar cu patrimoniu mărit ca efect al absorbției celeilalte.

Achizițiile sunt cele care domină scena internațională a tranzacțiilor cu companii, fuziunile reprezentând mai puțin de 3% din numărul total al tranzacțiilor cu companii.⁶

Atunci când fuziunile par a se realiza între două companii relativ egale, majoritatea reprezintă achiziții, căci o companie domină/dictează operațiunea de combinare. Numărul fuziunilor „reale” este atât de mic, din considerente practice. „Fuziunile și achizițiile” vizează în fapt „achizițiile”.

II. Formele achizițiilor și fuziunilor

1. Formele achizițiilor

Achizițiile internaționale pot avea forme⁷ diferite în funcție de criteriile după care sunt clasificate.

Dacă se are în vedere nivelul controlului exercitat asupra companiei achiziționate, achizițiile internaționale pot avea următoarele forme: a) achiziții minoritare, în care compania străină achizitoare urmărește dobândirea controlului între 10 și 49% din numărul voturilor companiei achiziționate; b) achiziții majoritare, când compania străină achizitoare urmărește dobândirea controlului între 50-99% din numărul voturilor companiei achiziționate; c) achiziții complete, în care compania achizitoare urmărește dobândirea controlului de 100% din numărul voturilor companiei achiziționate.

În raport de modalitatea de integrare, achizițiile pot avea următoarele forme: a) achiziții orizontale, când o companie se combină cu o altă companie concurentă din același

⁴ **Bari, I.**, *Globalizarea economiei, Ed. Economică, București, 2005, p. 203*

⁵ **Anstasiei, B.**, Fenomene culturale în fuziunile și achizițiile interanționale, *Cross-cultural Management Journal, Volume II, Issue 2 (3)/2000, p. 27*

⁶ **Teau, A., M.**, *Piața de capital-tranzacții în contextul globalizării, Ed. ARTIFEX, București, 2009, p.87*

⁷ **Păun, C.**, *Aspecte financiare ale relațiilor economice internaționale, Ed. Luceafărul, București, 2003, p. 314; Bari, I., op. cit., 2005, p. 206.*

domeniu; b) achiziții verticale, când o companie se combină cu o alta pentru a dobândi un control asupra livrării de materii prime, de subansamble ori a produselor, făcând extindere de produs, extindere de piață sau o combinație între cele două; c) achiziții concentrice, care se produc prin combinarea dintre două companii înrudite, pentru utilizarea unor factori de producție similari, pentru resurse de capital, pentru piețe comune de desfacere; d) achiziții conglomerat, care constau în combinații de companii cu activitate și structură total diferite.

2. Formele fuziunilor

Fuziunile, ca formă juridică de concentrare a două entități economice pot fi privite diferit în raport de anumite criterii de determinare.

În funcție de modalitatea de realizare, fuziunea poate avea următoarele forme: a) absorbția, care constă în înglobarea de către o entitate economică a uneia sau a mai multor entități, cu consecința majorării patrimoniului și a încetării existenței societăților absorbite; b) contopirea, care este operațiunea prin care două sau mai multe entități economice își unesc patrimoniile pentru formarea unei entități noi, cu consecința dispariției entităților care s-au contopit.

După modalitatea de integrare, fuziunea poate fi: a) fuziunea orizontală, când o firmă se combină cu o altă firmă din același domeniu (*ex: fuziunea dintre Crysler și Daimler Benz în anul 1998; fuziunea dintre Shanghai Banking Corporation și Midland Bank în 1992*); b) fuziunea verticală, când o companie își unește patrimoniul cu cel al unui cumpărător sau furnizor al produselor ei; c) fuziunea concentrică, care constă în combinarea de firme înrudite, dar care nu produc același produs și nici nu sunt în relație de furnizor cumpărător (*ex: fuziunea dintre Royal Bank și Dominion Securities*); d) fuziunea conglomerată, când se combină companii neînrudite privind obiectul lor de activitate (*ex: fuziunea dintre National Bank of Australia și Michigan National Bank*).

III. Dinamica achizițiilor și fuziunilor internaționale

1. Dinamica globală a fuziunilor și achizițiilor

Fuziunile și achizițiile internaționale au avut o dinamică globală crescătoare. În anul 1990, volumul fuziunilor și achizițiilor internaționale a fost de 151 de miliarde USD, ajungând în anul 1995 la 187 de miliarde USD.

În anul 2000 volumul valoric al fuziunilor și achizițiilor internaționale s-a cifrat la 1.144 miliarde USD, ajungând în anul 2007 la un maxim de 1.700 de miliarde USD.

Raportat la anul 1990, volumul fuziunilor și achizițiilor a crescut de 1,23 ori în anul 1995, de 7,57 ori în anul 2000 și de 11,25 ori în anul 2007.

În anul 2008⁸, fuziunile și achizițiile globale au înregistrat un volum de 1.205 miliarde USD, adică o scădere de 29% față de 2007, scădere datorată crizei economice globale.

Dintre cele mai mari fuziuni și achiziții transnaționale, pot fi menționate următoarele: *Vodafone-Mannesmann*, de peste 200 de miliarde USD, în anul 2000, *British Petroleum-Amoco*, *Daimler-Benz-Crysler*, *Astra-Zeneca*, toate cu valori între 30 și 70 de miliarde USD în anul 1998.

În sectorul bancar, în anul 2004, cea mai mare fuziune și achiziție transnațională din sectorul bancar, cu o valoare de 15,8 miliarde euro s-a realizat între *Abbey* (Marea Britanie) și *Santander Central Hispanico* (Spania).

⁸ Găină, A.M., *Globalizarea și crizele financiare*, Ed. ProUniversitaria, București, 2012, p.55

Fuziunile și achizițiile la nivel global au înregistrat o scădere în anul 2013 față de anul 2012, de la 2,29 trilioane dolari americani la 2,22 trilioane dolari americani. Oricum cea de-a doua jumătate a anului 2013 a înregistrat o creștere față de prima jumătate și se anticipează o tendință de creștere și în 2014.

Achizițiile și fuziunile în sectorul tehnologiei, media și telecomunicațiilor (TMT) au fost pe primul loc în 2013, sector încurajat semnificativ de tranzacții precum Verizon/Vodafone, Liberty Global/Virgin Media și Vodafone/Kabel Germania. Achizițiile și fuziunile în sectorul TMT au deținut 23% din totalul tranzacțiilor cu achiziții și fuziuni în anul 2013, fiind singurul sector care a înregistrat creșteri de la an la an.

Graficul nr. 1 Valoarea globală a fuziunilor și achizițiilor

Sursa: Our Insights into M&A Trends 2014. Global Dynamics, Clifford Chance, p. 4

2. Dinamica fuziunilor și achizițiilor pe regiuni

În a doua jumătate a anului 2013 s-a înregistrat o creștere a fuziunilor și achizițiilor în Statele Unite ale Americii, deoarece nouă dintre cele mai mari tranzacții cu fuziuni și achiziții au vizat SUA, inclusiv tranzacția Verizon/Vodafone în valoare de 124,1 miliarde dolari americani.

Activitatea europeană cu fuziuni și achiziții a avut un an dificil în 2013, înregistrând cea mai mare scădere a tranzacțiilor din 2009 încoace. Top destinații fuziuni și achiziții au fost Marea Britanie și Germania. Cele mai dinamice sectoare au fost tehnologia, media și telecomunicațiile, industria energetică și cea minieră. Sănătatea a înregistrat de asemenea o creștere pe parcursul acestui an.

În regiunea Asia-Pacific, China și Indonezia au fost top destinații pentru fuziuni și achiziții în anul 2013. Fuziunile și achizițiile către Asia sunt conduse de dorința de a cuceri noi piețe și pentru a deveni jucători globali. Thailanda și Vietnam sunt de asemenea piețe atrăgătoare. Corporațiile japoneze se concentrează pe tranzacții către Asia de Sud Est, SUA și Europa.

America Latină a înregistrat scăderea volumului tranzacțiilor cu fuziuni și achiziții, exemplu în acest sens fiind Brazilia.

Mexic traversează o perioadă a reformelor ce au ca scop îmbunătățirea tranzacțiilor cu fuziuni și achiziții în anul 2014, mai ales în sectorul energetic. Cele mai atractive piețe în 2014 se preconizează a fi Brazilia, Mexic și Columbia, dar și Chile și Peru. Tranzacțiile cu fuziuni și achiziții din Africa sunt dominate de tranzacțiile din domeniul energiei, mineritului și utilităților.

3. Dinamica fuziunilor și achizițiilor pe sectoare economice

Tranzacțiile globale cu fuziuni și achiziții au fost în anul 2007 pe sectoare economice astfel: sectorul primar a înregistrat un volum de 110,8 miliarde USD, după care industria prelucrătoare 582,4 miliarde USD și serviciile 1.006,5 miliarde USD.

În anul 2008 sunt înregistrate creșteri în sectorul primar, de 16,8%, cu un volum de 129,5 miliarde USD și scăderi în industria prelucrătoare de 30,3%, la un volum de 405,7 miliarde USD și în servicii de 33,4%, la un volum de 670 de miliarde USD.

În cadrul fiecărui sector economic, în afară de sectorul primar sunt înregistrate în majoritate scăderi în anul 2008 față de anul 2007.

În anul 2013 sectorul tehnologiei, media și telecomunicațiilor a înregistrat o creștere record, deținând 23% din totalul activității tranzacțiilor cu fuziuni și achiziții, datorită tranzacției Verizon/Vodafone, cea de-a treia cea mai mare tranzacție din istoria corporațiilor.

Sectoarele energiei, mineritului și utilităților, cu tranzacții în valoare de 427 miliarde dolari americani au înregistrat de asemenea creșteri.

Bibliografie

1. **Anstasiei, B.**, Fenomene culturale în fuziunile și achizițiile interanționale, *Cross-cultural Management Journal*, Volume II, Issue 2 (3)/2000;
2. **Baker and McKensey**, *Opportunities Across High-Growth Markets: Trends in Cross-Border M&A*, The Economist Intelligence Unit, April 2013;
3. **Bari, I.**, *Globalizarea economiei*, Ed. Economică, București, 2005;
4. **Fota, C.**, *Comerț internațional și politici comerciale internaționale*, Ed. Universitaria, 2004
5. **Găină, A.M.**, *Globalizarea și crizele financiare*, Ed. ProUniversitaria, București, 2012;
6. **Gilpin, R.**, *Economia mondială a secolului XXI. Provocarea capitalismului global*, Ed. Polirom, București, 2004
7. **Held, D., A. McGrew, D. Goldblatt, J.Parraton**, *Transformări globale. Politică, economie și cultură*, Ed. Polirom, Iași, 2004
8. **Krugman, P.**, *Întoarcerea economiei declinului și criza din 2008*, Ed. Publica, București, 2009
9. **Păun, C.**, *Aspecte financiare ale relațiilor economice internaționale*, Ed. Luceafărul, București, 2003
10. **Teau, A., M.**, *Piața de capital-tranzacții în contextul globalizării*, Ed. ARTIFEX, București, 2009.
11. **Voinea, L.**, *Corporațiile transnaționale și capitalismul global*, Ed. Polirom, Iași, 2007